

# Retningslinjer for masteroppgave ved Fakultet for medisin og helsevitenskap

*Vedtatt av Fakultet for medisin og helsevitenskap 03.04.19. Sist revidert 28.08.24.  
Retningslinjene gjelder fra og med studieåret 2024/2025.*

## 1. Hensikt med masteroppgaven

Hensikten med masteroppgaven er at studenten skal kunne gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt, under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer.

Masteroppgaven kan enten være en individuell oppgave eller to studenter kan skrive oppgave sammen. Studieprogramledelsen, i samråd med instituttledelsen, avgjør hva som gjelder for det enkelte studieprogram, og dette skal fremgå av emnebeskrivelsen for masteroppgaveemnet.

## 2. Veiledning

### Oppnevning av veileder(e)

Ledelsen ved studieprogrammet bestemmer hvordan veileder(e) oppnevnes. Veiledningsforholdet formaliseres i en masteravtale: [NTNUs digitale masteravtale](#)

### Hvem kan være veileder?

Studenten må ha en veileder som er ansatt i vitenskapelig stilling ved NTNU i hele masterprosjektperioden. Denne veilederen har ansvaret for at prosjektet og veiledningen er i tråd med NTNUs regelverk. Veiledere ansatt ved NTNU skal ha doktorgrad eller førstestillingskompetanse, men unntak kan gjøres i samråd med instituttleder. Studenten kan ha flere veiledere, også fra eksterne miljø. Dersom studenten har flere veiledere må det fremgå i masteravtalen hvem som er hovedveileder. Veiledningen skal omfatte faglige, vitenskapelige og praktiske sider ved gjennomføring av masteroppgaven.

### Innhold og omfang

Studenten har rett til veiledning i samsvar med størrelsen på masteroppgaven (1 time per studiepoeng). Dette inkluderer alt for- og etterarbeid for veileder(e) og ikke bare veiledningssamtaler mellom student og veileder(e). Antall veiledningstimer gjelder per oppgave, også når to studenter skriver sammen. Veileders institutt kan i spesielle tilfeller innvilge et høyere antall veiledningstimer etter søknad.

Masteroppgaven skal være et selvstendig arbeid der studenten(e) skal ta ansvaret for form og innhold. Veiledningen er et felles ansvar, og studenten(e) skal være en aktiv part. Veiledningen skal i hovedsak ligge på et overordnet nivå og i liten grad på detaljnivå. Veileder(e) er ikke å regne som medforfatter(e) av noen del av masteroppgaven, og bør unngå å sette sitt eget preg på oppgaven.

### **Hva skjer hvis veiledningsforholdet er problematisk?**

Dersom en av partene ikke overholder sine forpliktelser på en tilfredsstillende måte (i henhold til beskrivelsene i retningslinjene og masteravtalen) eller hvis veiledningsforholdet blir problematisk, kan den andre parten be om å bli løst fra veiledningsavtalen. Studenten kan da be instituttet om å få oppnevnt ny veileder. Dersom veileder blir fraværende en lengre periode på grunn av forsknings-termin, sykdom, reise eller lignende, skal instituttet oppnevne ny veileder, hvis studenten ønsker dette. Eventuelle utfordringer håndteres av ansvarlig institutt.

## **3. Tema, forskningsspørsmål og prosjektbeskrivelse**

Studenten skal velge tema for masteroppgaven som er relevant for fagområdet, og i tråd med emnebeskrivelsen for masteroppgaven. Tema, forskningsspørsmål og prosjektbeskrivelse utarbeides i samråd med veileder(e).

Prosjektbeskrivelsen skal være tydelig formulert og eksempelvis inneholde:

- Tittel på masterprosjektet
- Introduksjon/bakgrunn
- Hensikt og forskningsspørsmål
- Metode
- Forskningsetikk (evt. plan for innhenting av godkjenninger REK/SIKT/DPIA e.l.)
- Risikovurdering av prosjektet
- Tidsplan
- Evt. budsjett
- Referanseliste
- Evt. vedlegg (skjemaer, godkjenninger e.l.)

### **Godkjenning av prosjektbeskrivelsen**

Tema, forskningsspørsmål og prosjektbeskrivelse for masteroppgaven skal godkjennes av studieprogrammet. Dette skjer gjennom masteravtalen.

## **4. Masteroppgavens form, innhold og omfang**

Innenfor rammene som beskrives her kan studieprogrammene ha ytterligere spesifiseringer for masteroppgavens form, innhold og omfang. Studieprogrammene skal i så fall ha en skriftlig beskrivelse av disse spesifiseringene og gjøre den kjent for studentene.

Masteroppgavens krav til omfang spesifiseres i emnebeskrivelsen for masteroppgaveemnet.

Masteroppgaven skal utformes systematisk, for eksempel etter IMRaD-struktur, og kan eksempelvis inneholde følgende punkt:

- Tittelside
- Innholdsfortegnelse
- Sammendrag

- Introduksjon/bakgrunn/eventuell teoretisk fordypning
- Hensikt og forskningsspørsmål
- Metode (inkludert forskningsetiske overveielser)
- Resultater
- Diskusjon av resultater og metode
- Konklusjon
- Referanseliste
- Eventuelle vedlegg

Resultater og diskusjon av resultater kan eventuelt skrives som et felles kapittel.

Masteroppgaven kan utformes som en vitenskapelig artikkel. Studenten velger i så fall et vitenskapelig fagfellelvurdert tidsskrift (nasjonalt eller internasjonalt), og artikkelen skal følge retningslinjene for artikkel til det valgte tidsskriftet. Studieprogrammet avgjør om den vitenskapelige artikkelen skal følges av en utdypende tekst («kappe»), og hvilket innhold og omfang denne teksten skal ha.

Masteroppgaven kan, dersom emnebeskrivelsen åpner for det, utføres som en systematisk litteraturgjennomgang. En masteroppgave basert på en systematisk litteraturgjennomgang (review-studie) kan benytte ulike gjennomgangsmetoder avhengig av forskningens omfang og mål. Enhver systematisk gjennomgang må struktureres på en måte som er passende for typen gjennomgangsstudie, og oppfylle akademiske standarder for fagområdet, samt være dimensjonert i henhold til omfanget av masteroppgaven. Studenter må sammen med sine veiledere bestemme den mest passende typen systematisk gjennomgang for deres prosjekt.

### **Språk i masteroppgaven**

Studenter som er tatt opp til et norskspråklig masterprogram skal skrive masteroppgaven på norsk, andre skandinaviske språk eller engelsk. Masteroppgaven skal inneholde et kort sammendrag på både engelsk og norsk/annet skandinavisk språk.

Studenter som er tatt opp til et internasjonalt masterprogram skal skrive masteroppgaven på engelsk. Masteroppgaven skal inneholde et kort sammendrag på både engelsk og norsk/annet skandinavisk språk. Studenter som ikke behersker norsk eller annet skandinavisk språk kan skrive sammendrag kun på engelsk.

## **5. Etikk og datahåndtering**

Alle masterprosjekter skal følge nasjonale og internasjonale forskningsetiske prinsipper (<https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Etikk+ved+NTNU>). Dette omfatter både generelle forskningsetiske retningslinjer (<https://www.forskningsetikk.no/retningslinjer/generelle/>) og spesifikke forskningsetiske retningslinjer for medisin og helsefag (<https://www.forskningsetikk.no/retningslinjer/med-helse/>). Videre, må all forskning foregå i henhold til gjeldende lovverk og interne retningslinjer ved NTNU.

Hovedveileder er ansvarlig for relevante søknader og for at nødvendige godkjenninger og dokumentasjon er på plass før arbeidet med prosjektet begynner. Dette inkluderer REK godkjenning for helseforskningsprosjekter eller meldeskjema til Sikt (Kunnskapssektorens tjenesteleverandør)

ved behandling av personopplysninger. I tillegg må risikovurdering for personvern/ informasjonssikkerhet og eventuelt personvernkonsekvensvurdering (DPIA) for prosjektet være gjennomført og dokumentert. Ved prosjekter som involverer dyr må retningslinjer og lovverk for dyreforsøk følges. Prosjekter som klassifiseres som klinisk behandlingsforskning skal registreres i aktuelle registre før oppstart i henhold til kravene til denne typen studier. Hvis masterprosjektet gjøres i samarbeid med eksterne institusjoner som helseforetak eller kommune er det viktig med god forankring i organisasjonens lederlinje. Selv om masterprosjektet innebærer bruk av allerede innsamlede data, kan det likevel være nødvendig å søke godkjenning for ny problemstilling. Alle forskningsprosjekter på NTNU skal ha en datahåndteringsplan (<https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Datah%C3%A5ndteringsplan>).

Dersom masterprosjektet er del av et større forskningsprosjekt anbefaler NTNU likevel at risikovurdering og datahåndteringsplan lages for den delen av prosjektet masteroppgaven omfatter. Dersom dette ikke gjøres skal veileder gå gjennom disse dokumentene sammen med studenten slik at studenten er oppmerksom på risiko og konsekvens av forskningen de gjennomfører.

Studenters adgang til og håndtering av taushetsbelagt informasjon må skje i samsvar med de begrensningene som gjeldende lover og retningslinjer setter. Før personopplysninger behandles i studentprosjekter må enten e-læringskurset '[Introduksjon til personopplysninger i forskning](https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Introduksjon+til+personopplysninger+i+forskning)' eller '[Introduksjon til personopplysninger i helseforskning](https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Introduksjon+til+personopplysninger+i+helseforskning)' være gjennomført av studenten. Personopplysninger skal behandles som beskrevet i retningslinjen for 'Behandling av personopplysninger i student- og forskningsprosjekt' (<https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Behandle+personopplysninger+i+student+og+forskningsprosjekt>) og i henhold til veiledning for helseforskning (<https://i.ntnu.no/helseforskning>).

Etter gjeldende retningslinjer ved NTNU er det instituttleder som er forskningsansvarlig for masterprosjektet. Der flere institutter er involvert er det instituttleder ved hovedveilederens institutt som er forskningsansvarlig. Ved kliniske prosjekter som involverer pasienter skal også forskningsansvarlig ved eksternt institusjon oppgis. Se også roller og ansvar i helseforskningprosjekter beskrevet på Innsida (<https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Ansvar+og+plikter+i+helseforskning>).

## 6. Innlevering av masteroppgaven

Studenten melder seg til eksamen i emnekoden for masteroppgaven i StudentWeb i det semesteret oppgaven skal leveres inn. Masteroppgaven leveres i pdf-format i Inspira Assessment. Mer informasjon om innlevering og ferdigstilling av masteroppgave finnes på:

<https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Masteroppgave+ved+MH>

Masteroppgaven regnes som levert når pdf-filen er levert i Inspira Assessment.

### Innleveringsfrist

Fristen for innlevering av masteroppgaven er 15. mai for studenter som avslutter mastergraden i vårsemesteret og 15. november for studenter som avslutter mastergraden i høstsemesteret. Hvis innleveringsdatoen faller på en lørdag, søndag eller annen offentlig fridag, er fristen første påfølgende arbeidsdag. Hvis masteroppgaven ikke blir levert innen fristen, uten at dette er avtalt og godkjent av instituttet på forhånd, vil oppgaven bli registrert som ikke levert og studenten vil ha brukt opp ett av sine to forsøk til å få oppgaven vurdert.

### **Permisjon og utsatt innleveringsfrist**

Ved sykdom, fødsel eller verneplikt kan studenten søke om permisjon. Innleveringsfristen vil da bli forlenget tilsvarende den permisjonstiden som er innvilget. Masteroppgaven leveres fortrinnsvis ved neste ordinære innleveringsdato. Søknad om permisjon sendes til instituttet.

Ved andre tvingende grunner, slik som problemer med datainnsamling eller sykdom av kortere varighet, kan studenten søke instituttet om tre måneder utsatt innleveringsfrist. Søknad om utsettelse må leveres så tidlig som mulig og senest to uker før den opprinnelige innleveringsfristen. Dersom studenten ikke blir ferdig innen den nye fristen, er det mulig å søke om ytterligere tre måneder utsettelse. Det er ikke mulig å søke om utsettelse mer enn to ganger. Utsatt innlevering medfører ikke rett til veiledning ut over det omfanget som er beskrevet i punkt 2.

## **7. Sensur og eksamen**

### **Sensorer**

Masteroppgaven skal bedømmes av to sensorer, hvorav minst én skal være ekstern. Ekstern sensor skal ikke ha hatt et ansettelsesforhold ved NTNU det siste året. Studentens veileder(e) kan ikke være sensor(er). Sensorene må minimum ha kompetanse tilsvarende mastergrad. Minst én av sensorene skal ha førstestillingskompetanse.

Instituttleder oppnevner sensorene og vurderer habilitet i tråd med Forvaltningsloven kapittel II. Dersom vurderingsordningen inkluderer justerende muntlig eksamen, skal studenten gjøres kjent med hvem som skal være sensorer i forkant av avsluttende muntlig eksamen.

### **Bedømmelse av masteroppgaven**

Masteroppgaven bedømmes som hovedregel ut fra det skriftlige arbeidet og en justerende muntlig eksamen hvor studenten og begge sensorene deltar. Alternativt kan masteroppgaven bedømmes ut fra det skriftlige arbeidet alene. Hvilken vurderingsordning som gjelder besluttes av det enkelte studieprogram i samråd med instituttleder og skal fremgå av emnebeskrivelsen for masteroppgaveemnet.

Instituttet skal sørge for at masteroppgaven sendes til sensur og at sensurfristen overholdes. Sensur skal normalt finne sted innen tre måneder etter at masteroppgaven er levert. Karakterfastsettingen skal være en felles avgjørelse der begge sensorenes vurderinger vektlegges. Ved uenighet tillegges ekstern sensor størst vekt.

Dersom vurderingsordningen inkluderer justerende muntlig eksamen, setter sensorene en foreløpig karakter på masteroppgaven i forkant av muntlig eksamen. Hvis karakteren på det skriftlige arbeidet vurderes til F (ikke bestått), avholdes det ikke muntlig eksamen. Muntlig eksamen kan benyttes til å justere karakteren fra det skriftlige arbeidet med én karakter opp eller ned. Dersom veileder(e) er til stede på eksamen skal vedkommende ikke delta i den muntlige eksaminasjonen. Endelig karakter skal foreligge umiddelbart etter at muntlig eksamen er avholdt. Studenten gjøres kun kjent med endelig karakter.

### **Karakterbeskrivelser**

Til bedømming av masteroppgaven benyttes NTNUs gjeldende karakterskala og tilhørende beskrivelser av karaktertrinnene:

<https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Karakterbeskrivelse+for+masteroppgaver>

### **Ikke bestått masteroppgave**

Ved karakteren F (ikke bestått), kan en ny eller omarbeidet oppgave med vesentlige endringer leveres til sensur én ytterligere gang. Emneansvarlig for masteroppgaven setter, i samråd med studenten og veileder(e), en ny innleveringsfrist inntil seks måneder frem i tid. Instituttleder bestemmer hvor mye veiledning studenten har krav på ved omarbeiding (anslagsvis 10 timer).

Når studenten har fått bestått karakter på masteroppgaven, er det ikke anledning til å få vurdert en ny oppgave innenfor det samme studieprogrammet.

## **8. Publisering og båndlegging av masteroppgaver**

NTNU oppfordrer sterkt til publisering av alle bachelor- og masteroppgaver, da dette er synliggjøring av NTNUs vitenskapelige aktivitet. Alle masteroppgaver som leveres gjennom bruk av oppgavesettene i Inspira Assessment vil kunne publiseres automatisk i [NTNU Open - NTNU sitt institusjonelle arkiv](#). Studenten må godta publisering av sin oppgave i en publiseringsavtale med NTNU. Denne avtalen inngås i Inspira som en del av innleveringen.

Det er mulig å avtale utsatt publisering (ofte omtalt som båndlegging). Oppgaven vil da ligge på vent til datoen for utsatt publisering er passert, og deretter sendes til arkivering/publisering. Utsatt publisering skal alltid avtales med ansvarlig institutt og veileder(e) før innlevering av oppgaven. Utsettelsen registreres i Inspira Assessment av administrasjonen ved instituttet.

En vanlig årsak til utsatt publisering er at oppgaven er tenkt benyttet i senere arbeid med tanke på publisering. Eventuell publisering avtales mellom student og veileder(e). Publiseringen skal følge vanlige regler for forfatterskap (jfr. Vancouver-reglene). Ved publisering skal studentens institutt og fakultet ved NTNU benyttes som forfatteradresse.